

حقوق بین الملل عمومی

بود مجدداً بدست آورد. مقررات مهم عهدنامه لزان از
قرار ذیل است:

ولایات ازبیر وتراس شرقی که به یونانیها واگذار
شده بود با بندر قره قاج به ترکیه مسترد گردید و
ارمنستان در تصرف آن دولت باقی ماند. از حیث امور
اداری حکومت ملی ترکیه استقلال از دست رفته را
بدست آورده و مداخلات دول اروپا در آن موضوع موقوف
شد. محدودیت قوای نظامی ملتی گردید. دولت ترکیه
از ادعای خلافت اسلامی دست برداشته و سلطنت در آن
کشور ملتی و اصول دیمکراسی و حکمرانی ملی برقرار
و مجالس تقنینیه در شهر آنقره که عوض اسلامبول برای
پایتخت انتخاب شده بود تشکیل یافت. گایی پولاسیون
و تضمینات مؤسسات روحانی مسیحی ملتی گردید و در
موضوع بنامها قرارداد مخصوصی به امضا رسید و
بموجب آن آزادی سیر سفاین در موقع صلح و جنگ
برای گایه سفاین برقرار شد مگر نسبت به سفاین نظامی
دولی که با ترکیه در جنگ باشند و برای تضمین اجرای
این اصل استحكامات آن منطقه و جزایری که در قرارداد
معین شده بود خراب گردید و يك کمیسیون بین المللی
در تحت نظر جامعه ملل مأمور نظارت در اجرای مقررات
فوق راجع به بنامها برقرار شد.

عهدنامه قری آنن **Trianon** با مجارستان —
بموجب مقررات این عهدنامه دولت مجارستان را گذاری
قسمتی از اراضی خود را بدول همجوار پذیرفته و حمایت
اقلیتها را در کشور خود متعهد گردید. نظام وظیفه در
آن کشور ملتی و عده قشون به ۳۵۰۰۰ نفر محدود

ولایت تراس Therace از بلغارستان انتزاع یافت
و در شمال شرق قسمتی از اراضی آن کشور به صربستان
واگذار شد.

عده آرتس به بیست هزار نفر محدود گردید و مبلغ
۲ میلیارد و ۲۵۰ میلیون فرانک به عنوان ترمیمات به عده
آندولت قرار گرفت.

علاوه بر عهدنامه فوق در موضوع آزادی مهاجرت
اقلیتها قراردادی بین دولتین بلغار و یونان با امضا رسید.
عهدنامه سور و لزان **Lausanne** با دولت
ترکیه — متفقین بدولت ترکیه عهدنامه سور ۱۰ اورت
۱۹۳۰ را تحمیل نموده بودند و در نتیجه تقسیم آن
کشور عملی گردیده و فقط شهر قسطنطنیه و حوالی آن
و قسمت جزئی از آبیای صغیر دولت ترکیه جدید را
تشکیل میداد و بنامهای بهروداردانل بین المللی گردیده
نیروی بحری ملتی و نیروی یری به پنجاه هزار نفر
تقلیل یافت. این عهدنامه را سلطان که در آن ایام محبوس
انگلیسها بود مجبوراً امضا نمود ولی حکومت ملی آنقره
که تحت ریاست مصطفی کمال پاشا تأسیس یافته بود از
پذیرفتن آن جداً امتناع ورزیده و جنگ بین دولت ترکیه
و دولت یونان که دولت انگلیس حامی آن قرار گرفته بود
مداومت نموده و به شکست یونانیها و انقراض عهدنامه
لزان منتهی گردید.

عهدنامه صلح جدید بین متفقین و ترکیه در ۲۴
ژولیه ۱۹۲۳ پس از مدت مدیدی مذاکره و گفتگو در
شهر لزان با امضا رسیده و دولت ترکیه در کمال آزادی
توانست از حقوق حقه خود دفاع نماید و موفق شد که
قسمتی از حقوقیکه بموجب عهدنامه سور از دست داده

شده . در نتیجه این عهد نامه وسعت اراضی مجارستان که ۳۲۵۰۰۰ کیلومتر مربع بود به ۸۵۰۰۰۰ و عدد سکنه آن که بیست میلیون بود به هفت میلیون تقلیل یافت .

و بالاخره رود دانوب از شهر اولم Ulm بین الملی گردید .
وضعیت مونتنگرو و Monténégro - مونتنگرو جنوبی ترین دولتی بود از نژاد اسلاو و بموجب عهد نامه برلین استقلال او اعلام و بالاخره در ۲۹ اوت ۱۹۱۰ سلطنت مستقلی تشکیل داد و اولین دولتی بود که در آغاز جنگ بین الملی با متفقین همدست شده و داخل در مبارزه گردید . پس از اعلان ترک اسلحه در ۱۹۱۸ قشون صرب آن کشور را اشغال نمود و با وجود اعتراض شدید اولیای امور آن کشور و مواعید صریح جمهوری اتازونی مستر ویلسن و رئیس الوزرای فرانسه سیو بریان استقلال مونتنگرو معدوم و آن کشور ضمیمه صربستان گردید .

وقایع مهم تاریخی از لحاظ حقوق بین الملل بعد از ۱۹۱۹ :

عهد نامه راپالو Rapallo ۱۲ نوامبر ۱۹۲۰ بین دولت ایتالیا و دولت صرب و کروآت و اسلوان . بموجب این عهد نامه سرحد دولتمین تعیین و وضعیت دولت آزاد فیوم مشخص و ولایت (الحاقی) باستانی شهر زارا Zara و بعضی از جزایر که در سواحل آن واقع شده اند به یوگوسلاوی واگذار شد . این عهد نامه را بواسطه قرارداد ۲۷ ژانویه ۱۹۲۴ تکمیل نمود .

بموجب قرار داد اخیر شهر فیوم با ایتالیا و بندر بارس Barros بدولت صربستان تعلق گرفت و در بندر فیوم لنگرگاهی با انبار های لازم برای مدت پنجاه سال در مقابل مال الاجاره سالانه یک لیر ایتالیائی به یوگوسلاوی واگذار شد و کار راه آهن فیوم وضعیت کارهای بین الملی سرحدی را دارا گردید بلاوه متعاهدین متقبل شدند که در حفظ مقررات عهدنامه تری آنن و سن ترمین و نوئی با یکدیگر معاضدت کامل نمایند .

تقسیم سیلیزی علیا Silesie در ۲۰ مارس ۱۹۲۱ موافق مقررات عهدنامه ورسایل در سیلیزی علیا مراجعه به آراء سکنه بعمل آمد و در نتیجه ۷۶۳۳۰۰ نفر برآه آلمان و ۴۷۵۰۰۰ نفر برآه لهستان رأی دادند . کنفرانس در پاریس در ۹ او همان سال برای اتخاذ تصمیم در این موضوع منعقد و چون نتیجه آراء برخلاف میل دولت فرانسه بود توافقی بین نظریه نمایندگان فرانسه و نمایندگان انگلیس حاصل نگردید لهذا حل قضیه به شورای جامعه ملل واگذار شد و در ۱۱ اکتبر شورای جامعه برای استرضای خاطر فرانسه واگذاری قسمتی از اراضی سیلیزی علیا را به لهستان تصویب کرد .

وضعیت روسیه - در نتیجه شکست روسیه در

۱۹۱۸ امپراطوری آن کشور منقرض و اصول بالشویسم برقرار شد . حکومت اتحاد جماهیر شوروی با همجواران خود عهد ذیل را امضا نموده است :

عهد نامه ریکا Riga ۱۸ مارس ۱۹۲۱ با دولت لهستان

که بجزنگ با آن دولت خاتمه داد .

عهد نامه ۲۹ فوریه ۱۹۲۱ با دولت ایران .

عهد نامه ۲۸ فوریه ۱۹۲۱ با دولت افغانستان .

عهد نامه ۱۷ آوریل ۱۹۲۱ که در راپالو Rapallo

با دولت آلمان منعقد گردیده و توافقی اقتصادی و سیاسی بین دولتمین برقرار داشت .

دولت انگلیس در اول فوریه ۱۹۲۴ و دولت ایتالیا

در ۷ فوریه ۱۹۲۵ و دولت فرانسه در ۲۹ اکتبر ۱۹۲۵ شناسائی حکومت جدید روسیه را بعمل آوردند .

اتحاد صغیر - دوز رومان و چک و اسلواکی

و یوگوسلاوی به راه نمائی دولت فرانسه برای حفظ و نگاهداری اراضی که از امپراطوری سابق اطریش و مجارستان نصیب آنها شده بود یک اتحاد تدافعی برقرار